

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Seria de conferințe „România-Franța: împreună în Europa”

Conferința

Aportul multilingvismului și al francofoniei la construcția europeană

22 martie 2010

Aula Bibliotecii Centrale Universitare

- Sintează -

Rezumat:

Într-o lume a diversității, a dezvoltării eterogene, a globalizării, nevoia depășirii granițelor culturale și adâncirea interacțiunii umane sunt tot mai prezente. O soluție în acest caz o constituie promovarea multilingvismului, ca factor comun al diversității și al francofoniei, pentru combaterea temerilor de a trăi într-o societate monolingvistă.

Sinteza integrală:

În cadrul proiectului „România – Franța: împreună în Europa”, Institutul European din România împreună cu Ambasada Franței la București, au organizat luni, 22 martie 2010, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare, cea de-a douăzecișiuna conferință, cu tema „**Aportul multilingvismului și al francofoniei la construcția europeană**”. Evenimentul s-a bucurat de prezența domnului **Jacques Toubon**, fost ministru, fost deputat, fost președinte al fondurilor Eurimages. Conferința a fost deschisă de către Excelența Sa, domnul **Henri Paul**, Ambasadorul Franței în România și moderată de doamna **Gabriela Drăgan**, director general al Institutului European din România.

Doamna Gabriela Drăgan a ținut să evidențieze, pentru început, faptul că longevitatea evenimentelor organizate în parteneriat cu Ambasada Franței demonstrează încă o dată legătura puternică dintre cele două state. O dovadă în plus o reprezintă chiar această conferință organizată, nu întâmplător, la două zile de la celebrarea Zilei internaționale a francofoniei¹.

¹ 20 martie – Ziua Internațională a Francofoniei

În deschiderea conferinței **domnul Henri Paul** își exprimă gratitudinea pentru prezența deosebitului invitat, o persoană greu de definit, cu o carieră exemplară, ce a ocupat diferite funcții cheie de-a lungul timpului: consilier prezidențial, deputat european, membru al Guvernului francez, Ministru al Culturii, Francofoniei, Justiției, președinte al fondurilor Eurimages. Excelența Sa a adăugat, referindu-se la tema evenimentului, faptul că *francofonia reprezintă exprimarea printr-un singur grai a valorilor unei comunități, alături de promovarea limbii franceze și a diversității culturale și lingvistice.*

Domnul Jacques Toubon a apreciat în deschiderea discursului său progresele vizibile înregistrate de România de la ultima sa vizită. Intervenția sa pe tema multilingvismului și a francofoniei a continuat printr-o trimitere la o întrebare des întâlnită: *oare toate acestea merg către diversitate culturală, oare sunt lucruri care țin de viitor sau dimpotrivă, de trecut?*

Trecând în revistă pașii parcurși în timp pentru schimbarea gândirii umane, spre asigurarea progresului și a diversității valorilor, se poate vorbi de promovarea

drepturilor omului odată cu Revoluția Franceză și se ajunge, în zilele noastre, la amplul proces al globalizării.

Această incursiune în trecut este necesară pentru a înțelege nevoia de varietate, inclusiv lingvistică, ca un vector al dezvoltării societății. Uniunea Europeană își propune, de asemenea, să respecte valorile fiecărui stat membru, dovadă chiar motto-ul acesteia, „*Uniți în diversitate*”, precum și folosirea în Parlamentul European, dar și în celelalte instituții comunitare, a tuturor celor 23 de limbi oficiale. Dacă la început s-a crezut că acest lucru va îngreuna procesul decizional, acționând ca un obstacol, pe parcurs s-a ajuns la concluzia că *diversitatea conferă cadrul propice pentru reprezentanții fiecărui stat de a se exprima liber*, fiind o șansă de dezvoltare. Așadar, dimensiunea amplă lingvistică este în natura Europei, reprezentând o consecință a evoluției sale istorice eterogene, dar și o modalitate de afirmare a identității statelor europene.

Punctul de cotitură în domeniul diversității lingvistice în Uniune a fost marcat chiar la București, prin numirea domnului Leonard Orban *Comisar European pentru Multilingvism* în anul 2007. *Promovarea multilingvismului a demonstrat faptul că o limbă nu e doar un instrument de comunicare, ci și o manieră de a privi realitatea ca o înglobare a contribuției experienței de viață diferite.* Monolingvismul traduce lumea în felul său propriu, de o manieră care poate fi înțeleasă doar prin diversificarea paletelor de cunoștințe lingvistice ale unei persoane. În acest sens, comunitatea europeană susține învățarea a cel puțin două limbi diferite de cea maternă, lucru folositor inclusiv pentru domeniul economic prin prisma înlesnirii schimburilor comerciale. Un studiu al Comisiei Europene, realizat de Centrul Britanic de Cercetare al Limbilor și-a propus să descopere

În ce măsură sunt afectate întreprinderile europene de utilizarea limbilor străine. Acesta relevă în primul rând faptul că micile întreprinderi au un potențial considerabil de creștere a exporturilor și de pătrundere pe noi piețe dacă angajații lor își întăresc competențele lingvistice, iar, în al doilea rând, studiul recomandă persoanelor interesate de educație limbile germană, franceză și spaniolă, urmate de mandarină, chineză și rusă.

Utilizarea mai multor limbi demonstrează libertatea exprimării culturale, iar *francofonia*, cea de-a doua temă abordată în cadrul conferinței, *este un instrument de susținere a păcii, democrației și drepturilor omului, o poartă către diversitatea culturală și lingvistică, în epoca globalizării economice*. Învățarea limbii franceze, ca limbă de circulație internațională, oferă acces atât la cunoașterea valorilor culturale specifice țării, ci și la dezvoltarea interacțiunii umane. Domnul Jacques Toubon, prezent anul acesta la ceremonia ocazionată de aniversarea a patruzeci de ani de la înființarea *Organizației Internaționale a Francofoniei*, citează din declarația președintelui Nicolas Sarkozy referitoare la diversitatea lingvistică: „*Noi nu suntem într-o societate asediată, gata să pregătim apărarea fiecărui metru pătrat, ci suntem apărătorii celor care se tem de monolingvism*”.

Idea învățării limbii franceze pentru a ajuta la constituirea unei Europe poliglote și pentru a îndepărta temerile monolingvismului este susținută și în cadrul sesiunii ample de dezbateri de la finalul conferinței.

Printre subiectele abordate se numără: necesitatea implementării unei politici educaționale care să promoveze învățarea mai multor limbi străine de către elevi, măsura în care România este o țară francofonă și promovarea francofoniei, importanța traducerii unui număr cât mai mare de cărți din franceză în română, dar și necesitatea înființării unui brevet unic european de recunoaștere a diferitelor competențe.

Sinteză realizată de

Iulia – Alexandra Percă

Stagiar, Serviciul de Comunicare și Organizare Evenimente